

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Institvtio De Salvtari Poenitentia Peccatoris

Viexmont, Claude de

Coloniae Agr., 1725

VD18 1361598X

Secundæ partis conclusio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50113)

Inuenti re-
stitutio,

Augustin.

quasi ei feceris. Sed ne rem quidem inuen-
tam, retinere debes tanquam tuam: duntaxat
si probabiliter credis, quòd Dominus eius eam
non habeat pro derelicta, id est, si testalis sit, vt
vel per se, vel per alios, eam Dominus eius digne-
tur quærere. Augustinus, Quod inuenisti, &
non reddidisti, rapuisti: qui alienum negat, si
posset, & tolleret: Deus cor interrogat, non
manum.

Itaque, frater charissime, ne posthac te in
hoc iustificari existimes, si ex rapinis tuis quic-
quam pauperibus eroges? si vni violenter au-
feras, quod alteri misericorditer exhibeas. Ho-
stia impiorum sunt abominabiles, quæ offe-
runtur ex scelere: illam eleemosynam Deus
comprobat, quam quis de bonis suis iustè ac-
quisitis erogat.

SECUNDÆ PARTIS CONCLUSIO.

Furtum
peccatum
est pericu-
losissimum.

Alienum est
restituen-
dum.

OR hæc & multa alia, quæ in hanc senti-
entiam dici poterant, planè vides, fra-
ter charissime, inter omnia peccata
nullum esse periculosius, quam alienum reti-
nere: quòd de aliis peccatis citò quis pœni-
tere possit, sicut de homicidio cessante ira, de
fornicatione cessante carnis concupiscentia, &
sic de aliis: in hoc verò peccato non sic. Non
enim sufficit conteri, & Sacerdoti confiteri, sed
vt dimittatur peccatum, oportet restitui abla-
tum, quod difficulter fit, & non sine magna
animi molestia. Sed quia Deum diligere de-
bes

bes super omnia, & plusquam teipsum: quæ nocitura tenes, quamuis sint chara, relinque. Relinque alienum, quod non potes retinere, ut consequaris cælum, quod non possis amittere: relinque modicum, ut accipias centuplum: relinque rem perituram, ut adipiscaris æternam. Temporalia aut relinques moriendo, aut te relinquent pereundo: agendum ergo tibi est, ut dum restituas res perituras, non perentem mercedem tibi acquiras.

Noli id differre vsque in mortis articulum, nescis enim, an tunc de rebus tuis disponendi habebis spatium: nescis etiam, an qui nunc restituere potes, & non restituis, tunc voles restituere, & id non poteris, quia forsan morbus te omni pecunia exhauferit, & te multis nominibus debitorem reliquerit. Quod si etiam tunc restitueres, non tamen tantum meriti apud Deum haberes, quàm si nunc viuus & valens id faceres. Nam quam habeas apud Deum restitutionis mercedem, si ea tum demum restituis, quando amplius retinere nequis? si iis satiatus alii ea inceperis impendere, quando in voluptatibus tuis ea desueris expendere? quando ea relinquent te, non tu ea relinques? qui si semper vixisses, semper ea detinuisse? Melius tamen est tardè restituere, quàm nunquam: & licet apud Deum non sit tanti meriti serotina illa restitutio, quàm si facta esset in tempore opportuno, eam tamen Deus libenter accipit, nec eam irremuneratam relinquit.

Restitutio
in mortem
non differenda.

Melius est
tardè restituere, quàm
nunquam.

E

Ita-

66 INSTITVT. AD POENITENTIAM.

Augustin.
Si potes
dare, da:
Si non po-
tes, affabi-
lem te fac.
Coronat
Deus intus
bonitatem,
vbi non in-
uenit facul-
tatem.
Nemo di-
cat, non ha-
beo: chari-
tas de sac-
culo non
erogatur.
Damna sunt
refarcienda.
Pauper re-
stituere ne-
quiens.

Itaque nihil obftet, quò minùs proximo
sua nunc integrè restituas, tametsi ad id neces-
se sit, vt omnia tua vendas. Iamdudum si vo-
luisses, forsitan restituere valuisses, & nunc ob
id pauperior non esses: quia successu tempo-
ris ea abliguisti, & tua aliorumque bona ex-
pendisti. Nunc dum sanus es, & habes, vnde
restituas, alteri sua restituere ne differas: si in
aliud tempus distuleris, forsitan soluendo non
eris, quia non solùm debet reddi, quod iniuste
ablatum est: sed etiam omnia damna, quae
proximus passus est ex bonorum suorum caren-
tia. Quòd si nunc non patitur paupertas, vt
alienum integrè restituas: saltem nunc restitue,
quod potes: & adsit tibi firma voluntas, reli-
quum restituendi, dum aderit facultas. Si ve-
rò pauper es, & aliis multa debes, ne sic qui-
dem desperes. Deus enim, qui vult omnes sal-
uos fieri, te ad impossibile noluit obligari: tan-
tùm tibi doleat, quòd tamdiu aliena detinuisti,
& habe propositum proximo, dum poteris, sa-
tisfaciendi: & tuum hunc restituendi affectum
reputabit in restitutionis effectum I E S V S
CHRISTVS Dominus & Deus
noster. Amen.

SECUNDÆ PARTIS FINIS.

IN